

Forfatter: Bang, Herman

Titel: Udrag fra Stuk (Danske Klassikere)

Citation: Bang, Herman: "Stuk", i Bang, Herman: *Stuk*, udg. af Paul Nørreslet , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1987, s. 288. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bang07val-shoot-idm140472354193856/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Stuk

har en yngre søster Julie; Bang har tildelt Asta Anna Ferslews blide sider, mens søsteren har fået alt det forlystelsessyge og rapmunde.

- 78 *Asta og Herhyf*: se n.t. 31. – *Kongressen*: se n.t. 106. – *Topsøe*: 1840-81, redaktør af det (under ham) moderat-konservative *Dagbladet* samt romanforfatter udenfor brandesianernes kreds; Bangs idol. – *Martensen*: 1808-84, Københavns biskop, forfatter til bl.a. *Den kristelige Etik* (1871-78), hvori han søgte at forene det kristelige og det humane. – *Meyers Fremmed-Ordbog*: 1. udgave 1823; en dannelsesbog med vægt på den rette udtale. – *de tyve Aar*: jfr. at Gustav Esmanns far (på fiktionstidspunktet oberstlojtnant) havde været i Viborg og Odense, før han 1877 forflyttedes til København.
- 79 *naar Vinden staar paa her*: stuen vender ud mod Sortedamssoen (se n.t. 184). – *hos Konferentsraadinde Heltz*: det ferslewske hjem (egentlig i *Nationaltidendes* bygning) er med meget få sætstykker, men præcise retningsadverbier ojn. blevet genskabt for indforståede samtidslæsere (bekræftet af Anna Levin, som supplerer beskrivelsen i *Journalistaar* s. 39ff); det skildrede middagsselskab fandt sted 13.12.1883 (*Journalistaar* s. 134).
- 80 *Næskov*: fru Ferslew og nogle venner var fra Nykøbing F. – *Det er Asta*: i virkeligheden var det Bang, der 5.12.1881 under familiens fravær havde omkalfatret Ferslewernes empire-arrangement til klunkestilsplacering af møblerne, hvilket så bibeholdtes i mange år (*Journalistaar* s. 87). – *Sundt ... Er her nu ikke rart?*: S. = *Nationaltidendes* redaktionssekretær og Bangs beskytter Emil Bjerring, ungkarl; Anna Levin siger god for »det træffende Billede» af ham som selskabsmand (s. 135). – *som en Bisp i en Gaaserede*: sigter til den hellige Martin af Tours (ca. 319-400); da han fandt sig uværdig til bispeembede, skulde han sig i en gåserede, men robedes af gæssenes skræppen.
- 81 *en lille Fugl under Æggeheden*: en »nyfødt» unge under fortsat rugevarme(?)
- 82 *Symaskinen*: kom til landet 1854, men fik først sin store betydning o. 1880 som arbejdsredskab for syersker i modeforretninger eller tilknyttet velhavende familier (samt Gravesens døtre). – *Froken Zachnsson*: utvivlsomt Natalie Zahle, der i 1877 havde bygget sit store pigeskole-hus i voldkvarteret.
- 83 *Spisesedler*: fantasifulde spisesedler var netop en af Ernst Bojesens specialiteter.
- 85 *al den ganske Afmagt*: i *Breve til Fritz* (dvs. fra Herman Bang til Fritz Boesen) ved Ulla Albeck og Erik Timmermann (1951) nævnes dette sted og dets kontekst som eksempel på maskering af bisexualitet i Bangs værker; dermed synes udtrykket »komme løs» (se n.t. 71) også (skjult) at betyde »komme løs af det lammende konsnormsystem». – *disse fire Aars ...* en digterisk overdrivelse.
- 86 *i tyve Aar*: Bang har gjort fru Heltz (og dermed den afdøde ægtemand) langt ældre end fru Ferslew, der kun var 44 i 1882, men hun var en moderskikkelse for Bang; det er vel også tænkt som sloring. – *Sme*: til ca. 1915-20 var titelen til tyendet ved *fornavn* i stedet for *du* eller *Deg* og har